

Memo van de gedeputeerde

drs. H.J.A. van Merrienboer
Gedeputeerde Ruimte en Financiën

Onderwerp

Toezegging themabijeenkomst Ruimte d.d. 15-09-2017 ecologische consequenties van hoge of lage windmolens

Geachte Statenleden,

Tijdens de themabijeenkomst Ruimte d.d. 15-09-2017 is door mij de toezegging gedaan om inzichtelijk te maken wat in de m.e.r. al is onderzocht ten aanzien van de ecologische consequenties van hoge of lage windmolens en bij het VKA nog specifiek in te gaan op de gevolgen voor ecologie.

Via deze memo wil ik u graag informeren over deze toezegging

De effecten van de alternatieven op ecologie zijn onderzocht in het [Deelrapport Natuur Windpark A16](#), Noord-Brabant als onderdeel van het MER. De effecten hebben met name betrekking op aanvaringslachtoffers (broed- en trekvogels en vleermuizen). Deze zijn beschreven in Deel 4 van dat rapport.

Uit Deel 4: Effectbepaling en -Beoordeling (hoofdstuk 9 t/m 13, blz. 65 - 103) van het [Deelrapport Natuur Windpark A16](#), Noord-Brabant blijkt dat andere factoren dan de hoogte van windmolens meer invloed hebben op de effecten op soorten (vogels, vleermuizen).

Zo spelen bij aanvaringslachtoffers van broedvogels in de gebruiksfase het rotoroppervlak en het toerental van de rotor een grote rol bij de kans op slachtoffers (blz. 68). Afhankelijk van de locatie, het aantal vliegbewegingen van vogels en de positionering (lijn of cluster) wordt een lager of hoger aantal voor schattingen van slachtoffers genomen. Uit de tabel op blz. 70 blijkt dat de alternatieven met lagere turbines leiden tot een hoger aantal (broed-)vogelslachtoffers.

Tabel 9.3 op blz. 75 laat zien dat voor niet-broedvogels de positionering (lijn of cluster) belangrijker is dan de hoogte van de windmolens. Tabel 9.4 op blz. 77 laat zien dat tussen de kleipolders en het Markdal en de Natura 2000-gebied waar vogels rusten (Hollands Diep, Sassenplaat, Biesbosch) er een grotere kans is op aanvaringslachtoffers ongeacht de hoogte van de windmolen. In de strook langs de A16 vliegen relatief minder vogels,

Voor vleermuizen geldt in de gebruiksfase dat de locatie een veel grotere rol speelt dan de turbinehoogte (blz. 87). In gebieden waar vleermuizen schaars zijn, zoals de kleipolders, is de kans op aanvaringslachtoffers gering. In het gebied tussen Breda en de Belgische grens is de kans het hoogst.

Datum

2 november 2017

Documentnummer

4271520

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Renate Werkhoven-
Schoor, Marc van de Ven,
Jos van der Wijst

Van

Telefoon

(073) 681 21 77

Email

hvmerrienboer@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Tabel 10.3 op blz. 88 laat geen direct verband zien tussen de hoogte van de windmolens en het aanvaringsrisico voor vleermuizen.

In het voorkeursalternatief Windenergie A16 worden Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Brabant gevrijwaard van windmolens.

Met vriendelijke groet,

Erik van Merrienboer

Datum

2 november 2017

Stuknummer

4271520